

Sámegiellat sániid sojahus

- **guovttestávval máddagiin** eai leat lassimearkkat, jus dat sodjet dábbálaš vuogi mielde. Jus konsonántaguovddáš ii molsašutta, de dan loahpas lea =, omd. *čuoigi*,= , *girku*,= , *álki*,= , *stáhta*,=. Merken ii goittotge geavahuvvo dalle, jus lea čielggas, ahte konsonántaguovddáš lea geahnohis dásis, omd. *Biette*, *Ovllá*, *stáda*, *belá*. Spiehkastagat dábbálaš dássemolsašuddamis leat álo almmuhuvvon, omd. *vihtta*,-*đ*-, *guhtta*,-*đ*-. Guovttestávval kontrakšuvdnamáddagiin vokála- ja konsonántaguovddáša ja soggevokála (nuppi stávvala vokála) molsašuddan lea merkejuvvon ná: *njuorjju*,-*urjo*-, *boazu*,-*ohcco*-, *suolu*,-*ullo*-, *guottu*,-*uddo*-.

- **golmmastávval máddagiin** leat vokálaguovddáš, konsonántaguovddáš ja sokki vejolaš molsašuddamat almmuhuvvon rihku (,) maŋábealde, omd. *čuoivvas*,-*v*- (dušše konsonántaguovddáš molsašuddá), *bađuš*,-*hto*- (konsonántaguovddáš ja soggevokála molsašuddaba), *njuovus*,-*uvvo*- (vokálaguovddáš, konsonántaguovddáš ja soggevokála molsašuddet), *gávccis*,-*á*- (dušše soggevokála molsašuddá), *bábir*,-*hp(á)*- (konsonántaguovddáš molsašuddá, muhto soggevokála sáhtta báhcit molsašuttakehtta).

- **loahppakonsonánta molsašuddan** lea almmuhuvvon duppalčuoggá (:), omd. *nannán*:*m*, *lottáš*:*ž*, *stáinnat*:*h*, *čeabet*:*h*, *ustit*:*b*, *guottet*:*d*, *čuoivvat*:*g*, *beana*,-*tn*:*g*, *bavssa*,-*ks*:*m*, *guolbba*,-*lb*:*n*, *borramuš*:*-šš*-,*-š*-, *oaivámuš*:*-žž*-,*-čč*- jna. Jus máddaga loahppakonsonánta jávká sojahusas, de dat lea merkejuvvon Ø:in, omd. *čáppa*,-*bbá*:*Ø*, *fális*,-*ll*:*Ø*. Muhtin dáhpáhusain loahppavokála ii álo jávkka ja dalle Ø lea ruođuid siste, omd. *menodahkes*,-*hkká*-(*Ø*).

- **adjektiivaid attribuhttahápmi** leat almmuhuvvon #-mearkka maŋis, omd. *baski*#*baskkes*, *galmmas*,-*lbm*-#*galbma*. Jus #-mearkka maŋis lea Ø, de adjektiiva ii sáhte geavahuvvot attribuhttan, omd. *váibbas*,-*ib*-#Ø, *gortnas*,-*rdn*-#Ø. Merkenvuohki #-*is* almmuha, ahte attribuhttahápmi lea sojahanmáttá + *-is*, omd. *dássit*:*d*#-*is* (attribuhttahápmi *dássidis*). Jus máddagis lea dássemolsašuddan, de *-is* laktása gievrassá dási máddagii, omd. *sihkar*,-*hkk*-#-*is* (attribuhttahápmi *sihkkaris*). Merkenvuohki #=*is* fas máksá, ahte *-is* laktása (geahnohis dási) nominatiivamáddagii, omd. *suohtas*,-*htt*-(#=*is*) (attribuhttahápmi *suohtas* ~ *suohtasis*), *láššis*,-*ššá*-#=*is* (attribuhttahápmi *láššisis*). Jus adjektiivva maŋis ii leat #-mearka, de adjektiivva ohcanhápmi geavahuvvo maiddáái atribuhttahápmiin, omd. *ráinnas*,-*idn*- (attribuhttahápmi *ráinnas*), *nuorra* (attribuhttahápmi *nuorra*).